

## 1. INTRODUCTION - BIOGRAPHICAL DATA

In your research you will come across people that need to be identified and located in their networks. As for most of the traditional Dutch biographical reference works, they have been digitally accumulated in the Biographical Portal (Biografisch Portaal), which is the online Who-is-Who for Dutch history. See <http://www.biografischportaal.nl/>

And do a query on any well known person from Dutch Golden Age history, e.g. *burgemeester* and diplomat Dirck Bas, the artist Gerard de Lairesse, the theatre director Jan Vos, or the famous girl in Rembrandt's drawing below, Saskia van Uylenburgh.



On a more detailed level, however, most regional archives in the Netherlands have realized impressive biographical data systems that operate on the basis of several types of contemporary 17<sup>th</sup> C. civil registrations as kept and digitized in their archives. In addition to the better known persons that have been described in the above mentioned *Biografisch Portaal*, the regional archives' indexed data systems allow identification of ordinary and historically lesser known people. The City Archives of Amsterdam is a prime example, offering access to the people of the past through user friendly digital indexes for several types of civil registrations. The persons index starting point is:

<https://archief.amsterdam/indexen/persons>

The data system for Amsterdammers of the early-modern period compiles a multitude of different archive collections such as

1. Begraaf Registers (Burial Records)
2. Confessie Boeken (Criminal Records)
3. Doop Registers (Baptism Records)
4. Ondertrouw Registers (Matrimony Records)
5. Poorters Boeken (migrants becoming *burgers* Registers)
6. Notariële Akten (Notarial Records)

Currently, the Notarial Records collection (no. 6) is being digitized and indexed in a huge project called *Alle Amsterdamse Akten* (<http://alleamsterdamakte.nl>).

Covering the Amsterdam's civil registrations from the late 16<sup>th</sup> to the 20<sup>th</sup> century, the scanned and indexed biographical sections of the City Archives connect both the city's renowned inhabitants and any other persons from Amsterdam's past population.

#### EXERCISE –searching persons

Go to the **persons index entry point** of the Amsterdam Stadsarchief:  
<https://archief.amsterdam/indexen/persons>

Try some random name queries, or find a well-known Amsterdammer, perhaps Saskia van Uijlenborgh, wife of Rembrandt van Rijn.

#### Search tips:

- use name spelling variants
- try name search including the unspecified letter '\*'.

Try to find all three civil procedure documents related to the Danish migrant girl called Elsje Christiaense (anno 1664).

What is the archive collection holding the three Elsje Christiaense documents?

#### ECARTICO

For biographical or social research, these civil registration systems are indispensable sources of information. They fuel new digital research projects based on linked data. The Huygens Institute's ECARTICO website, for example, aims at connecting different biographical data sets in order to trace and visualize networks in A'dam's creative industries. You may find your favorite painter or artisan in a social network on <http://www.vondel.humanities.uva.nl/ecartico/>

## 2. EXERCISE 2: Close Reading the Amsterdam Burial Records

Use the Stadsarchief persons indexes (<https://archief.amsterdam/indexen/persons>) to search for the burial record of Saskia van Uylenburgh. The source scan shows two pages from the *Begraafregisters* or Burial Records of the Amsterdam Nieuwe Kerk, anno 1642, date May 24 (scan is also included on following page of this file, or with direct link here: <https://archief.amsterdam/indexen/deeds/1c8afe9e-898f-4574-9876-db11626bf7bd>).

The Burial Records are relatively easy to use, as they contain information units that are largely standardized. This exercise focuses on close reading and information distribution in the document type.

Concentrate on the left side of the document and complete the blanks as given in the transcript below.

Anno 1642 den 24 Maij

24 een kindt van Abraham Brinckman komt  
uit de bamtemestraet en [1. ] op  
hoochkoor

24 een kindt van aldert duijf  
komt [2. ]

27 een kindt [3. ] lubs komt  
vande [4. ]

27 een [5. ] komt  
[6. ] de rydderstraet

### Exercise 2 Close reading

Complete the blanks for the transcript of the document's rightside

Anno 1642. Den 4. Junij

4 Anna Broers huijsvrou van Franck van  
der does komt vande Kaijsersgracht en  
leijt opt hooge [1. ]

5. Jan Karelsen Roosee komt vande niwen  
Dijck [2. ] in de Jonge Pau

6 Aelten Jans [3. ] Abram Cornelis  
sen komt [4. ] de heijligenwegh poort vandaen

6 Aelten Jans [3. ] Abram Cornelis  
sen komt [4. ] de heijligenwegh poort vandaen

6. Arent Jansen komt bijt neergaan van  
Sintonis Sluijs vandaen en is twee uren  
beluijt [5. ]

- 
7. Een kint van Flip Fransen komt vande  
ouwesijts [7. ]
- 
10. Marreten Axes komt uijt de [8. ]  
vandaen ... J.D.
- 
11. Vrouten [9. ] komt vande Heeremart  
vandaen J.D.
- 
11. Stinten Jans [10. ] Lou Bruijnen komt  
van Rapenborg en is een uer beluijt met  
de groote klock sij seggen een houte waelder
- 
11. een kint van [11. ] komt  
vande Turfmarckt [12. ]
- 
12. Niklaes Soowier komt vande [13. ]  
vandaen en [14. ] opt hooge koor
- 
14. een kint van [15. ]
- 
17. Maria [16. ] komt vande Heeregracht  
vandaen JD
- 
17. Een kint van Baltes de [17. ] komt vande  
Heeregraft vandaen
- 
19. Sasjen [18 ]

END of TRANSCRIPT

### **Exercise 3 Analytical Approach**

What are the regular Burial Costs for Grown Ups, and for Children. Why are Burial Costs not equal for all adults?

### **Exercise 4 Information distribution**

Make a list of information units that can be harvested as biographical data from Amsterdam Burial Records.

On following pages: digital copies of Burial Records Nieuwe Kerk, d.d. 24 mei 1642

Aano 1642 d 24 Maij			
24	den kind was abraham <sup>Brinchmey</sup> konst oef de saltekomestraet oef loeft op grootkooch.	8	
24	des kind was aldert duijt konst dande godiche.	4	
27	den kind was philip lubb konst dande uwerwodiche.	4	
27	den kind gendrich ditmarus konst oef de rijdder straat	5	
27	den kind van jas was nommer konst oef de kahder straat	6	
27	de kind was huyckes carols konst dande godiche	4	
28	de kind was locumont gans konst oef de rijdder straat	5	
30	dielwoutje belas konst oef de oef dichtstraet oef i s i s i s belijf mit oor 3 gl kloock	6	
31	de kind was blas de fitter konst dant water	13	
31	corndis gans konst dandewond goes argher borgwal	13	
2	des kind was gijfster huyck konst oef gijtamers dwarsstraat	4	
2	de kind was huyck gijck konst dant boomsloot	5	
4	de kind was gijbort abragams konst dande godiche	6	
4	des 22 Feij 1642 enfangs vas Gegre frank desomina vas tweecondie Es bifties gnedien 12 obre begrat hem te geballez van primo May tot 4 Junij Inclijnd	76 3 174 9 250 12	

Aano 1642. Jun - t. Junij			
4	Anna broek gijborken van fransch van de dode konst wondt huijskens gracht en loeft oet goet hoor borgards	16	
5	Fem huyckel <sup>B</sup> koosd konst wondt nino Dijch wondt inde gang van	5	
6	Adets Gans gijborken Abcoum huyckel <sup>B</sup> konst blyt de godiche wondt wondt	5	
6	Arent Gans <sup>B</sup> konst blyt reddigarden van Antonius Linje wondt en ist noot wondt belijft mit d' groote kloch	22	13
7	den huyck van fire from <sup>B</sup> konst wondt oimod huyck wondt borgs noot	5	
10	maretts d' <sup>x</sup> konst wondt de hofstraete wondt <sup>G</sup> <sup>D</sup>	5	
11	recoets Galops konst wondt godde moest wondt <sup>G</sup> <sup>D</sup>	10	13
11	Antonius Gans reddi van hon bryngt konst van wapen borgs en d' vader blyft mit d' groote kloch <sup>B</sup> leggen den huyck wondt	10	13
11	den huyck van d' d' Gans d' mudrich konst wondt turfmarkt wondt	5	6
12	nihoudt sonder konst wondt godde gracht wondt en loeft oet goet hoor	5	
14	den huyck van Gans <sup>B</sup> konst van wapen borgs wondt	5	6
17	maria soldmodt konst wondt godde gracht wondt <sup>G</sup> <sup>D</sup>	5	
17	den huyck van balt de bryjn konst wondt godde gracht wondt	4	
19	soeden van wijlden borgs gijborken van kromkont van wijn konst wondt bredstraete	5	
19	den huyck van Gans d' mudrich konst wondt turfmarkt	5	6
19	christinae d' Gans konst wondt godde gracht en ist noot vader blyft mit d' groote <sup>G</sup> <sup>D</sup>	20	
20	rijndre huyck konst wondt singel wondt tertio condit of den borgs borgnodetij	10	13
		150	10

### 3. Exercise: Close Reading in Amsterdam's Criminal Records

The Amsterdam *Confessie Boeken* (Confession Books) hold minutes of court hearings of criminals (*gevangenen*) before the Amsterdam City Council (*schepenen*). Such confessions were used by the jury to come to the verdict, ranging from innocence to imprisonment, bann, physical torture and even death penalty.

The Amsterdam *Confessie Boeken* are searchable through the persons index of the Amsterdam City Archives: <https://archief.amsterdam/indexen/persons>  
Use the filter: *Bron* (source) = Confessieboeken

The criminal records are great sources for social history. They tell a lot about the history of crime and about the perpetrators involved. The criminals in the books range from mostly lower class Amsterdam men and women to immigrants and passing birds. Types of crimes range from small thefts, begging, fighting and drunkenness, prostitution (*hoererij*) to sexual harassments and even murder.



Rembrandt van Rijn *Elsje Christiaanse Hanging on a Gibbet* (Metropolitan)

## **EXERCISE: Close Reading of the confessions of Elsie Christiaanse, convicted for murder**

Let us have a look at one of the most dramatic crimes in the history of 17<sup>th</sup> C. Amsterdam. It is the case of the young migrant girl Elsje Christiaanse from Jutland, Denmark, who was convicted to death by strangling in 1664 because, as she openly confessed to the court, she had killed the innkeeper in a fight. Elsje was publicly strangled and hanged on the gibbet with the *corpus delicti* next to her at the execution place of Volewijk, across the river Y. Her execution had a huge impact on society. On the spot, Rembrandt made some dramatic drawings of the horrible scene.

Use the Amsterdam Stadsarchief Persons Indexes (<https://archief.amsterdam/indexen/persons>) to look up the documents for Elsje Christiaanse in the *Confessie Boeken*. Scans are also given at the end of this document.

## **Exercise 1: Analytical reading**

- a) What are the dates of the three consecutive court hearings
  - b) What information does the first hearing provide about Elsje's age and identity?
  - c) True or not: the mutilated corpse of the victim was shown during the second hearing?
  - d) In the third hearing, does Elsje confess she stole money from the victim's pockets?

## **Exercise 2: Close reading:**

Make a full transcript of the first day's hearing, based on the digital copies given below. Text starts at first page bottom, right side

## TRANSCRIPT

Elsje Christiaanse van ... \_\_\_\_\_

segt dat de man van de vrou is afgeloopen 14 dagen geleden.

Actum 28 april 1664 praesentib[us] den heeren Schout, Burg, Blaeu,  
Van Loon, Capelle, Spiegel en Bronchorst Schepenen

On following pages digital copies of Court hearings of Elsje Christiaanse

en capitulo  
ontslagn.

Blauwheit kint van myt omt 19 jaren segt  
te naigen sehou dat de groote mythe joud  
daniele ey haer des waegt door dy Suur. id  
deemgot' oot gebondij is, doch segt niet gien  
geen verlyke conversatie gescreven te zey  
segdt dat de joud met ey ander enoummer  
die ey haer woon bygh haer wodt ox haer oot  
quaen leggen.

Act. 8 præs uſ.

coud een jaer  
de stadt  
myne int' vond  
ontslagn tot h  
d misch.

Mary Hendrik van K Heijns omt 19 jaren  
wont desj. gien meer malig gebangd als hijt been  
sel. 74. behou niet dat hijt luydig ey haer  
gebondij te sijn dat sy van den Jacob in de  
boudewijns huoch gehendij haet ~~daag~~ segt  
om voor hem in de Lombart te Grachten  
doch segt niet gewetij te gescreven dat gien gedok  
was

Act. 8 præs uſ dento Brochurst

Coude een jaer  
ni' spieghel  
geconfidere  
tot h d misch

Dactje Jan van amsteld. omt 23 jaer segt  
godheit te gescreven, segt gebragt wat remisse  
sy van de nederlaach van kasteel Malveld geset  
segdt desels desys want desy geweert te sijn  
te dat hijt daer naer mit een ander trouwendie en  
sy weder een ander vol gebende genaant Dicks  
Janke van grutum want geset en daer ey  
swanger synde den doort hies haer weder tot  
meer slacht t'welck sy weggerede en daer  
en van hem geslagen wiert en ander haer  
twade volt met gien quet tie kyngende sy

82  
famij haer gemeld sy gien gewordij endt ic Reed  
van Dicks met ey med dootgert looch en  
ontwens houtewaal. Segt dat Dicks  
grem te Hianc ontgaent. mary Brongus segt  
haar in facie aij dat sy Dicks geannimeert heeft  
dat gien hem en hies swaen sou en dat sy  
on haer vant' ongelyck is, en met dat doot  
slager is noch geblugt.

f: 84 8

Celsje Christiaanf van Spoorwegen in Sutlant  
omt 18 jaren segt gien niet meer als 14  
dagen in de stadt gewoet te sijn en gien  
gecomij te sijn om een gema 40 soeken, berent  
de vrouw daer sy te hyspe geslayd heeft mer  
een eyl de oop in geslayd toe geset, segt dat  
de vrouw een daalder aan slaygdet wilde gege  
ende dat sy haer goed daer voor so lang wille  
goudij, en dat sy gebouende geen geld en gaddes  
maer sit eerst met overlijd mocht dienen  
en dat daer over de quet lie is geweeng, segt  
dat de vrouw haer carl moet een stuk loech  
berens de vrouw met de eyl in Indië staen  
in de oop geslacht te geset, segt dat sy de  
eyl daer ~~op een feest~~ vond leggen, segt dat sy 2  
haer naer de vrouw goed geslacht heeft  
doch niet te weten of sy haer aen den arm of handt

oock heeft geraakt, segt dat de vrouw  
de besen took in de handt hadde doen sy had  
mer de eyl quafte, segt dat de vrouw  
in de kleine kelder vloegte doe sy gekne-  
ghet had 2 hachet in de ooy had gehouest  
seg t had niet geholst te hebben in de kelder  
oock daer niet na gesien te hebben of sy le-  
ven dijk of deadt was. segt dat de vrouw  
geholst en heeft selx dat gec de binnel  
gehoord, en dat sy gevangende doon voor  
de denr heeft gedraezen en dat de kannet  
hact vraagd hoe sy ses bloed quam van haer  
haudt wadys sy segde dat haer neus hadde  
gehooft, en dat sy doon ~~de denr~~ ~~de denr~~ heeft  
~~tegenstaet~~ voor sy fract is gelopen en  
datter een drie wolk haer tholghd wadobt  
sy doon ~~de denr~~ heeft niet water trouw.  
seg t dat sy dit feit gedaan heeft ~~tegoed~~  
oockt de klok ontrent half acht.  
seg t dat de vrouw haer mordre took over,  
goest en over de rug geslagen heeft. segt  
dat de quafie eygentlyk bynam om dat  
de vrouw haer niet lange of wilde congeren  
seg t dat sy dien halde githet abent noch  
quafie gehad zullen. segt dat de man  
van de vrouw is afgedreven 14 day gleden.

*Actum 28 april 1664 presentis*  
Og heerd Schout, Burg, Blaen,  
Van Loon, capelle, Spijdel &  
Kroningh & Loppen.

Elje christiaens de uobo gehoort en gehaagt  
of sy de vrouw niet meer als 2 houws heeft  
geholst daer nochtans blijkt dat sy 6 houws  
in de ooy en al op de handt heeft; en  
verder dat het doode mit haende lichaem stoom  
ende d' quafius aengewelij synde, waer toe  
getrouw gevestert gewest te syn door geest-  
hooft om dat sy haer mer daer <sup>paper</sup> took ge-  
slagn had, dat sy niet en wel god vele houws  
sy haer geholst heeft ontkent also noch  
de vrouw in d' ander de kelder geslept de  
gees, maar segt dat de vrouw in de selue  
kelder geholst is also de denr aen toe  
en sy te samig wacht daer voor sondes

*Act. & prot. n*o* 1.*

Olyje christiaens de uobo gehoort en heeft  
de borren taende gane confessus voorgedijfij  
synde geest daer by geselijkt. gehaagt  
of sy de vrouw die sy bmaer heeft niet het selijkt  
ijfertijc want heeft heeft genoemt & haer gelt  
niet haer sach & ontkent het selve.

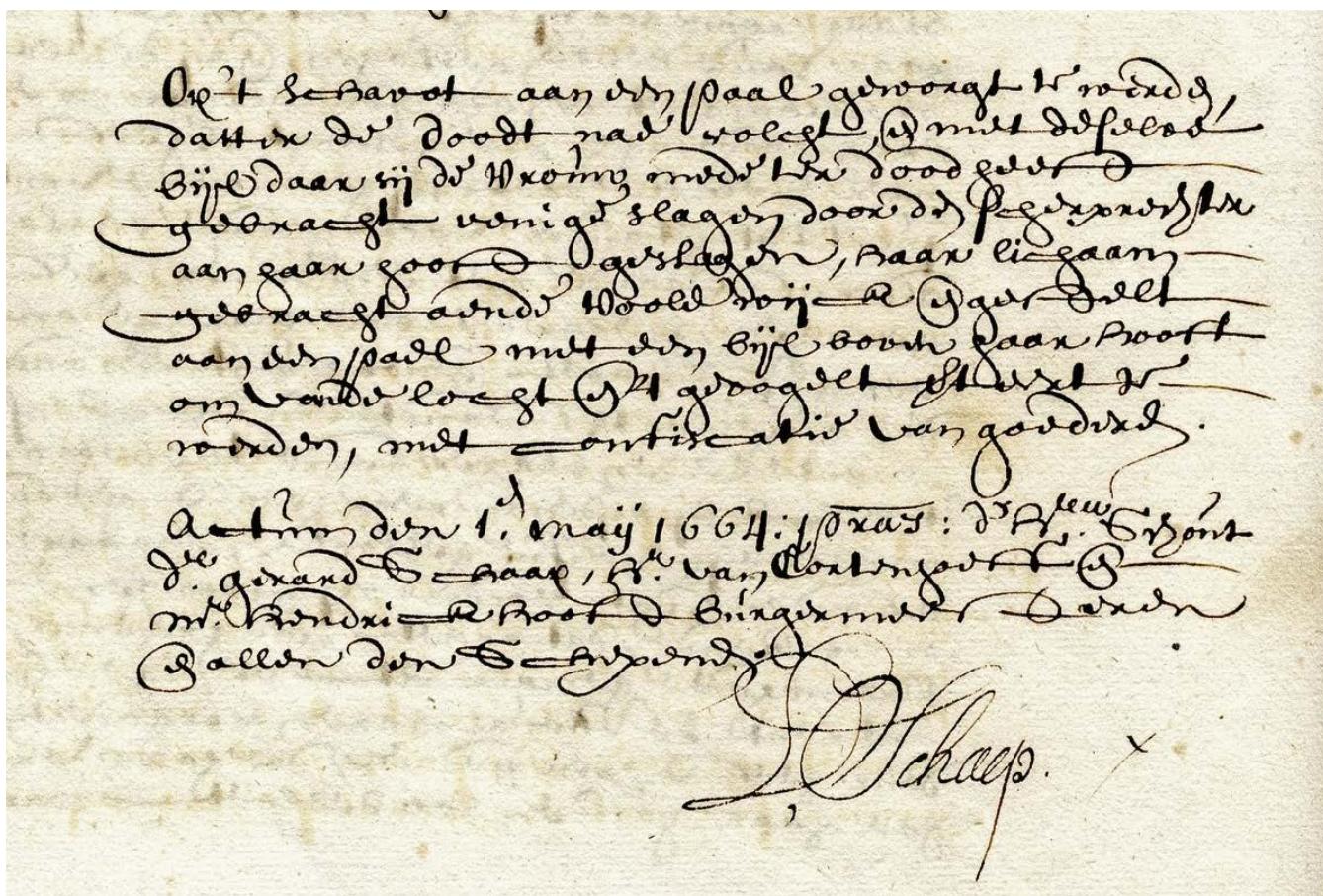
*Act. 29 April 1664 presens den*  
heeren Schout dr. Koert Ernst  
en Nicolaas Janmers Schepen.

#### 4. Elsje Christiaanse - the Verdict

Based on the hearings as documented in the *Confessie Boeken*, the jury came to a most gruesome verdict. You may want to read how and why Elsje Christiaanse was sentenced to death.

##### Exercise: Close Reading

Concentrate on the verdict text as written down in the original verdict of the *Justitieboeken*, or Books of Justice, dated 1664 apr. 4-1667 apr. 21. A scan is given below. Complete the transcript.



Op 't schavot aan een paal geworcht te werden,  
datter [1. ] nae volcht, ende met deselue  
[2. ] daar sij de [3. ] mede ter dood [4. ]  
[5. ] eenige slagen door den scherprechter  
[6. ] geslagen, haar lichaam  
Gebracht aende Voolewijck, ende gestelt  
[7. ]  
om vande locht ende 't gevogelt verteert te  
[8. ], met confiscatie van goederen.

Actum den 1en Maij 1664 praes[entibus] de Heer Schout Dr. Gerard Schaap, Hr.  
van Cortenhoeff ende Mr. Hendrick Hooft Burgemeesteren ende allen den  
Schepenen D. Schaep

### **Exercise: close comparing**

The final verdict, although it was not a part of the hearings, can also be found in the *Confessie boeken*, added to the record of Elsje's final hearing, entry date May 1, 1664. Here, the verdict is written in the margin:

<https://archief.amsterdam/inventarissen/scans/5061/1.25.19/start/0/limit/10/highlight/1>. See on scan page nr. 85, in left margine.

The verdict version in the margin of the *Confessie boeken* is a copy passage from the original *Justitieboeken*. It shows that even close copies of early modern texts, and handwritings in particular, may differ in spelling and syntax.

Compare the verdict's text in the *Justitieboeken* to the copied version in the margin of the *Confessieboeken*. What differences in spelling or syntax do you see?

<i>Justitieboeken</i>	<i>Confessieboeken</i>
aan een paal	
nae volcht	
daar sij de Vrouw mede ter dood heeft gebracht	
Voolewijck	
boven haar hooft	
verteert te werden	

Scan of the verdict's copied version in the *Confessieboeken* on next page

Barent Smack tuchteling heeft myt koningijl  
drecht te Breda en tuchteling dat sy van hende  
ten gabelberg meer es pichtual door de roep  
gespocht hadt, was segt her gelijk te gegeen.  
act. & præs uts.

f. 82.  
opt. logeert  
comt, aen een  
paal geworpt  
dat he de dood  
na volgt en  
met de sellie  
bij dat sy die  
vrouw niet  
te dood gehraagt  
hecht enige  
slags over den  
scherpenegte en  
haar hoofd geslokt  
haar lichaam op -  
broegt aen de bo -  
lempen en gestelt  
en de paal met  
en byl bokt haer  
goedt, en dan  
de luchten ge -  
voegde dacht de  
wodt niet concul -  
cacie van godden

Optie christiaen de man o gehoort heeft dat sy  
te gynse van haer plaeyvrouwe die eijgh oegter  
naardat sy daer docht hadde geslaegd en hilt  
of rotter met een hamer heeft opgeschlagen en daer  
enig goedt heeft myt genoemt dat sy weder op  
het godt heeft laets leggen, derde ooch myt en  
andere hilt die aen hont een mannel genoemde  
gegeen die el slaper toe quam, ende deselde in haer  
hijs gesloten te hebben, welcke in iudicio daer oock  
myt is gehaald en al dij oogenen goedt fituert.  
verkeerden voordt by d' hant vrom haerde confestie  
en so op 23 apriwan myn hore de signis goedt als in marginie.

Actum primo May 1664

Presente allen den heeren  
Schepenen.

f. 268.  
opt. loge -  
ret gegeestheit  
twee jare int'  
spuyngh geden -  
finaire en viss  
jare myt de haer  
d' myt int' wonde  
gehaime holtis & miss.  
ding soe swaeng de  
berende wende sel  
in plaes me goudt  
ou haer ziel geschill  
woerd en haer con -  
fessie d' hudent in  
en banniment doch  
sel so lange int' goudt  
goudt hert als haer  
swaeng de haer hout

Act. & præs uts.

f. 70.  
comt. publicq.  
gegeestheit twe  
sjaerd myt de  
holtis & myl ins.  
wonde gehaime  
holtis & miss.

Jan Jacobse Klinckring de nobo gehoort is over sy  
bedelijc en ontgangh en haer goet als en  
en overlaende confestie beycal gecondamne  
als in marginie.

Act. & præs uts.

f. 83.  
comt. publicq. ge -  
geestheit twe  
sjaerd int' tuchteling  
geconfestie en  
vier jare myt de  
holtis & myl ins.  
wonde gehaime  
holtis & miss.

Durch overlaende de nobo gehoort is om syne  
bedelijc gevonden als in marginie.

Act. & præs uts.

comt. twe  
sjaerd int'  
spuyngh ge -  
confestie holtis  
& miss.

Lijbet coorte van amsteld. omtrent ontrouw fo  
jare gynhoren van barent hysse hysper de  
hent haer somtys d' hondich de d' hondich haer  
man hysert dat sy over enig tyt mochte op  
getuchtigd wordt.

Act. & præs uts.

f. 328.  
comt. twe jare  
de holtis & myl  
int' wonde oufbyt  
holtis & miss.

Hendrik jansz van haer de nobo gehoort is  
om syne belobdienste en confestie aen de  
jut frite gedaan gevonden als in marginie.

Act. & præs uts.



In a contemporary drawing, Rembrandt's pupil Anthonie van Borssom also depicted Elsje Christiaense in a gruesome panorama of convicted persons on Amsterdam's execution field across the river Y, named Volewijk - see the *corpus delicti* as her 'attribute' (1664, Rijksmuseum).